

M. Süheyl KARAKAYA

**TÜKETİCİYE DOĞRUDAN
SUNULAN DİJİTAL
HİZMETLERİN KDV AÇISINDAN
VERGİLENDİRİLMESİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR LİSTESİ	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM E-TİCARET VE VERGİLENDİRİLMESİ

I. ELEKTRONİK TİCARET	5
A. Elektronik Ticaretin Vergilendirilmesinde OECD Yaklaşımı	9
B. Elektronik Ticareti Vergilemenin Geleneksel Vergilemeden Temel Farklılıkları	13
II. ELEKTRONİK TİCARETİN DOLAYLI VERGİLERLE İLİŞKİSİ.....	15
A. Katma Değer Vergisi.....	15
B. Katma Değer Vergisi Tarihçesi	16
C. Türk Katma Değer Vergisi Kanunu Temel Kavramları.....	19
1. Mükellef.....	20
2. Vergi Sorumlusu	22
3. Vergi Doğuran Olay	23

4. Matrah.....	24
5. Oran ve Beyanname.....	25
6. İndirim Mekanizması.....	26
III. ELEKTRONİK TİCARETİN DOLAYSIZ VERGİLERLE İLİŞKİSİ.....	29
A. Gelir ve Kurumlar Vergisinde Elektronik Ticaret Kazancının Nitelendirilmesi	29
1. Gelir Vergisinde Vergileme İlkeleri.....	30
2. E-Ticaretten Kazanılan Gelirin Vergi Doğuran Olay Olarak Nitelendirilmesi.....	31
B. İşyeri Kavramı ve Elektronik Ticaretle İlişkisi	35
1. Elektronik Ticaret Açısından İşyeri.....	36
2. İnternet Ortamında Verilen Reklam Hizmetleri ve İşyeri İlişkisi	40
C. Dijital Hizmet Vergisi.....	42
1. Dijital Hizmet Vergisinin Gelişimi	43
2. Dijital Hizmet Vergisinin Mahiyetinin Belirlenmesi	45
3. Dijital Hizmet Vergisi ve Çifte Yükleme Problemi.....	49
4. Dijital Hizmet Vergisinin Elektronik Ticaret Bağlamında Temel Kavramları	51
a. Vergi Doğuran Olay	51
b. Mükellef.....	53
c. Verginin Beyanı, Tarhı ve Ödenmesi.....	55

İKİNCİ BÖLÜM

DOĞRUDAN E-TİCARETTE PROBLEMLİ HUSUSLAR

I. DOĞRUDAN E-TİCARET KAVRAMI VE TANIMLANMASI PROBLEMİ	59
A. Doğrudan E-Ticaretin Çeşitli Ülkelerdeki Tanımları.....	61

B. Türk Mevzuatında Tanım Problemi.....	64
II. YARGI KARARLARI IŞIĞINDA DİJİTAL-FİZİKSEL ÜRÜN AYRIMI VE HİZMET/TESLİM AYRIMI.....	65
III. DOĞRUDAN E-TİCARETTE SUNUM YERİNİN BELİRLENMESİ PROBLEMİ.....	69
A. Katma Değer Vergisinde Vergileme İlkeleri ve Varış Ülkesi Prensibi	71
B. Varış Ülkesi Prensibinin Getirdiği Zorluklar.....	73
1. Müşterinin KDV Mükellefi Olup Olmadığının Tespiti.....	74
2. Sunum Yerinin Tespiti.....	75
a. Sunum Yerinin Tespitinde AB Yaklaşımı	77
b. Sunum Yerinin Tespitinde Çeşitli Ülkelerin ve Türkiye'nin Yaklaşımları	81
IV. TAHSİL MEKANİZMALARI VE PROBLEMLİ HUSUSLAR	83
A. Kayıt Sistemi ve Mali Eşikler.....	84
1. AB Kayıt Sistemi.....	86
2. Türkiye'de Kayıt Sistemi.....	90
B. OECD Alternatif Sistem Önerileri	93
1. Orta Vadede	93
2. Uzun Vadede.....	95
C. Dijital Platformların Sorumluluğu Sistemi (Aracılık).....	96
1. Dijital Platformların Sorumlu Tutulmak İstenmesinin Sebepleri	99
2. AB'de Dijital Platformların Sorumluluğu	102
3. Türkiye'de Dijital Platformların Sorumluluğu	105

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
DOĞRUDAN E-TİCARET
PROBLEMLERİNE ÖNERİLER

I. DOĞRUDAN E-TİCARETE KONU OLAN DİJİTAL HİZMETLERE BİR TANIM ÖNERİSİ.....	107
A. KDV Ekseninde Bir Dijital Hizmet Tanımı Aramak.....	108
1. Yeni Bir Ayrım İhtiyacı: Dijital Ürünlerin Kendine Özgülüğü.....	109
2. Varolan Sistemi Adapte Etmek: Hizmet Kategorisi.....	110
B. AB’de Elektronik Hizmet Tanımı.....	110
C. Bir Tanım Önerisi	113
1. Tebliğe Eklenmesi Gerekli Hükümler.....	113
II. SUNUM YERİNİN TESPİTİ PROBLEMİNE ÖNERİLER	116
A. Müşterinin Yerinin Tespitinde Kullanılabilecek Karineler	118
1. Karine Düzeninin Eksileri	119
2. Karine Düzeninin Artıları ve AB Karine Sistemi	120
3. Türkiye İçin Karine Sistemi.....	122
B. Müşterinin Yerini Tespitte Dijital Sertifika Kullanımı.....	124
1. AB’de Dijital Sertifika Çalışmaları	125
2. Uluslararası Bir Vergi İdaresi	126
3. Dijital Sertifikaya Alternatif Sistemler.....	126
III. EFEKTİF TAHSİL MEKANİZMASI PROBLEMLERİNE ÖNERİLER.....	128
A. Mali Eşiklerin Getirilmesi	128
1. Mali Eşik Türleri.....	129
2. İdeal Mali Eşik Değeri.....	130
3. Mali Eşiğin Faydaları.....	131
4. Mali Eşiğin Zararları	132
5. Türkiye KDV’si İçin Mali Eşik.....	134
B. Dijital Platformların Sorumlulukları.....	136

1. Dijital Platformların Sorumluluğu Probleminin Özetini.....	136
2. Türkiye’de Dijital Platformların Sorumluluğu	138
3. Türkiye’deki Dijital Platformların Sorumluluğu Düzenlemesine Eleřtiri/Öneriler	140
a. Dijital Platformların Sorumluluk Statüsünün Netleřtirilmesi.....	140
b. Kesin Karineler	143
c. Mali Eşiklerin Getirilmesi	143
d. Birden Fazla Aracı Olması Durumunda Sorumluluk	144
e. Hizmet Sunumuyla Doğrudan Alakalı Olmayan Aracıların Durumu	145
SONUÇ	147
KAYNAKÇA	159